

Målnummer:	UM16239-17	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2018-05-14		
Rubrik:	Användandet av häktning respektive förvar när en utlänning är dömd till utvisning på grund av brott.		
Lagrum:	• 8 a kap. 1 § och 10 kap. 1 § andra stycket 3 utlänningslagen (2005:716)		
Rättsfall:	• NJA 1994 s. 230 • NJA 1995 s. 268		

REFERAT

RA dömdes den 27 september 2017 av Kristianstads tingsrätt för bl.a. stöld till påföljden fängelse i två månader. Tingsrätten beslutade även att utvisa honom. Han överklagade domen till Hovrätten över Skåne och Blekinge men återkallade sedermera överklagandet. När hovrätten den 21 november 2017 skrev av målet beslutade hovrätten också att ett tidigare meddelat beslut om häktning inte längre skulle gälla. Samma dag beslutade Polismyndigheten att ta RA i förvar och angav som skäl för sitt beslut bl.a. att det var fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om utvisning enligt 8 a kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) och att det fanns risk för att RA skulle komma att avvika eller hålla sig undan.

RA överklagade Polismyndighetens beslut och yrkade att han skulle släppas ur förvaret. Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen (2017-11-29, ordförande Ström), beslutade att upphäva beslutet och angav som skäl för sitt avgörande bl.a. följande. Hovrättens beslut att skriva av målet får överklagas. Vid den tidpunkt då Polismyndigheten fattade beslut om verkställighetsförvar hade utvisningsbeslutet således inte fått laga kraft. Laga grund för verkställighetsförvar har alltså saknats.

Polismyndigheten överklagade domen och yrkade att Migrationsöverdomstolen skulle ändra migrationsdomstolens beslut att upphäva förvarsbeslutet. Polismyndigheten hänvisade till rättsfallet NJA 1994 s. 230 enligt vilket en hovrätt inte ska meddela ett beslut om häktning när överklagandet av tingsrättens dom återkallas, eftersom tingsrättens dom då blir verkställbar. Polismyndigheten anförde att en ohållbar situation uppstår om hovrätten inte får besluta om häktning samtidigt som Polismyndigheten inte får besluta om förvar när den som ska utvisas har återtagit sitt överklagande av tingsrättens dom.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2018-05-14, Linder, van der Stad, referent och Eriksson), yttrade:

Migrationsöverdomstolen finner skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Det finns bestämmelser om frihetsberövande av utlänningar som har utvisats av allmän domstol på grund av brott i såväl rättegångsbalken som utlänningslagen. Bestämmelserna innebär i korthet att allmän domstol är behörig att besluta om häktning av utlänningen så länge beslutet om utvisning inte har fått laga kraft (se 24 kap. 21 § andra stycket rättegångsbalken och NJA 1995 s. 268). När beslutet har fått laga kraft är i stället Polismyndigheten behörig att besluta om förvar enligt 10 kap. 1 § andra stycket 3

utlänningslagen (se även Wikrén och Sandesjö, Utlänningslagen 11:e upplagan, s. 526). Regelverkets utformning medför alltså att någon sådan ohållbar situation som Polismyndigheten beskriver i sitt överklagande inte ska behöva uppstå.

Av rättsfallet NJA 1994 s. 230, som Polismyndigheten hänvisar till, följer att en tingsrätts dom i en fråga om påföljd blir verkställbar när den tilltalade återkallar ett överklagande i hovrätten och att hovrätten därför inte ska besluta om häktning när målet skrivs av på grund av återkallelsen. Eftersom avgörandet rör frågan om verkställighet av påföljd och inte utvisning, som är en särskild rättsverkan av brott, har avgörandet ingen betydelse i detta sammanhang.

Som migrationsdomstolen angett hade beslutet att utvisa RA inte fått laga kraft vid tidpunkten för Polismyndighetens beslut. Det fanns alltså inte förutsättningar för Polismyndigheten att då besluta att ta honom i förvar. Migrationsdomstolens beslut att upphäva Polismyndighetens beslut har därmed varit riktigt.

Den 22 november 2017 avgav RA nöjdförklaring avseende utvisningsbeslutet och Polismyndigheten har efter migrationsdomstolens dom fattat ett nytt beslut att ta RA i förvar. Med hänsyn härtill ska målet skrivas av.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen meddelar prövningstillstånd. Migrationsöverdomstolen skriver av målet.

Sökord:

Litteratur: Wikrén och Sandesjö, Utlänningslagen, 11 uppl., s. 526
